

NOTAT

Notat om sygeplejerskers grund-, videre- og specialuddannelser samt typer af specialer og ekspertsygeplejersker, der findes og hvilke man overvejer at indføre.

Indledning

Sundheds- og Ældreudvalget har anmodet om en beskrivelse af hvilke specialer og typer af ekspertsygeplejersker, der findes, og hvilke andre specialer og eksperttyper man har overvejet at indføre. Beskrivelsen skal omfatte sygeplejerskes grund-, videre-, og specialuddannelse, herunder de mange regionale diplomuddannelser.

Overordnet hører sygeplejerskers grunduddannelse under Uddannelses- og Forskningsministeriets ressort. Det gør også videreuddannelse på diplomniveau i regi af professionshøjskolerne samt videreuddannelser i regi universiteterne.

Specialuddannelserne for sygeplejersker hører under Sundhedsstyrelsen.

Dertil har regionerne - som arbejdsgiver - en række videreuddannelser for sygeplejersker.

Det bemærkes endvidere, at kommunerne også er rekvirenter af efter- og videreuddannelse fra Professionshøjskolerne både de eksisterende diplomuddannelser indenfor sundhed, men også skræddersyede forløb til enkelte kommuner.

Sygeplejerskernes grunduddannelse (Uddannelses- og Forskningsministeriet)

Sygeplejerskeuddannelsen er en professionsbacheloruddannelse med en varighed svarende til 210 ECTS-point. Uddannelsen veksler mellem teori og praktik (klinisk uddannelse).

Sygeplejerskeuddannelsen er sammen med otte øvrige sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser ved at blive justeret med henblik på, at uddannelsen matcher kompetencebehovene i et sundhedsvæsen i forandring. Den justerede sygeplejerskeuddannelse forventes at træde i kraft i sommeren 2016.

Sygeplejerskernes videreuddannelsesmuligheder på professionshøjskolerne (Uddannelses- og Forskningsministeriet)

Professionshøjskolerne udbyder efter- og videreuddannelse i form af diplomuddannelser, der jf. den europæiske kvalifikationsramme for livslang læring er på niveau 6.

En diplomuddannelse er en erhvervsrettet videregående uddannelse for personer, som har en videregående uddannelse og mindst to års erhvervs erfaring. Uddannelsen udbydes som deltids- eller heltidsuddannelse og med en varighed svarende til 60 ECTS-point.

Sundhedsfaglige uddannelser med relevans for sygeplejersker er eksempelvis den Sundhedsfaglig diplomuddannelse, hvorunder der findes en række uddannelsesretninger. Derudover findes der den Ernæringsfaglig diplomuddannelse samt diplomuddannelserne Psykiatri og Ældrepleje.

Sygeplejerskernes videreuddannelsesmuligheder på universiteterne (Uddannelses- og Forskningsministeriet)

Universiteterne udbyder efter- og videreuddannelse i form af kandidat – og masteruddannelser, der jf. den europæiske kvalifikationsramme for livslang læring er på niveau 7.

Eksempler herpå er:

- Kandidat i sygepleje, Aarhus Universitet (cand.cur.)
- Kandidat i klinisk sygepleje, Syddansk Universitet (cand.cur.)
- Sundhedsfaglig kandidat, Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Syddansk Universitet (cand.scient.san)
- Klinisk videnskab og teknologi, Aalborg Universitet (cand.scient)

Sygeplejerskernes videreuddannelsesmuligheder i form af specialuddannelser (Sundhedsstyrelsen)

Specialuddannelserne for sygeplejersker i Danmark er videreuddannelser, der bygger på en grunduddannelse til sygeplejerske.

Der findes pt. 6 specialuddannelser: Specialuddannelse i psykiatrisk sygepleje, specialuddannelse i anæstesiologisk sygepleje, specialuddannelse i intensiv sygepleje, specialuddannelse i infektionssygepleje, specialuddannelse i kræftsygepleje og specialuddannelse til sundhedsplejerske.

Uddannelserne er fastlagt på baggrund af bekendtgørelser fra Sundheds- og Ældreministeriet, Sundhedsstyrelsens cirkulærer og uddannelsesordninger.

For hver uddannelse er der nedsat et fællesregionalt specialuddannelsesråd, der har ansvar for, at uddannelsen tilrettelægges og gennemføres i henhold til ovenstående.

Regionale diplomuddannelser (Danske Regioner)

Diplomuddannelser udbydes i regi af professionshøjskolerne jf. tidligere afsnit.

Regionernes udbud af videreuddannelse for sygeplejersker kan foregå i samarbejde med professionshøjskolen – både indenfor de eksisterende relevante diplomuddannelser, men der kan også være videreuddannelser som region og professionshøjskole samarbejder om udenom de eksisterende diplomuddannelser fx udbud af Sundhedsstyrelsens specialuddannelser.

Regionerne har også en række kurser og efter- og videreuddannelse, som de udbyder selvstændigt, udenom professionshøjskolernes diplomramme.

Nedenstående vedrører de videreuddannelser - som regionerne udbyder i samarbejde med professionshøjskolerne - til sygeplejersker.

Table 1: Oversigt over regionale videreuddannelser for sygeplejersker

Region	Videreuddannelse udbudt af regionen
Region Midtjylland	<ul style="list-style-type: none"> • Retspsykiatrisk uddannelse for sygeplejersker (i sammenhæng med diplomuddannelsen i kriminologi, den sundhedsfaglige diplomuddannelse og diplomuddannelsen i psykiatri) • Regionen udbyder dertil en række af Sundhedsstyrelsens specialuddannelser • Akutuddannelse
Region Sjælland	<ul style="list-style-type: none"> • Regionen udbyder en række af Sundhedsstyrelsens specialuddannelser • Akutuddannelse
Region Hovedstaden	<ul style="list-style-type: none"> • Gynækologi, obstetrik og pædiatri for sygeplejersker (og jordemødre) • Akutuddannelse • Regionen udbyder dertil en række af Sundhedsstyrelsens specialuddannelser

Region Nordjylland	<ul style="list-style-type: none"> • Regionen udbyder en række af Sundhedsstyrelsens specialuddannelser • Akutuddannelse • Specialrettet efteruddannelse for sygeplejersker på opvågning, anæstesi og intensiv afsnit
Region Syddanmark	<ul style="list-style-type: none"> • Regionen udbyder en række af Sundhedsstyrelsens specialuddannelser • Akutuddannelse • Specialuddannelse for koloskooperende sygeplejersker (for alle regioner)

Specialer og typer af ekspertsygeplejersker samt typer af specialer og ekspertsygeplejersker, som man overvejer at indføre.

Der findes en lang række forskellige titler i regionerne så som 'kliniske udviklingssygeplejersker', 'forløbskoordinatorer', 'projektsygeplejersker' (listen er ikke udtømmende). Det vil ikke altid være den samme efter- og videreuddannelse, der udløser samme titel i de forskellige regioner.

Danske Regioner oplyser, at de ikke er bekendt med titlen 'ekspertsygeplejerske', og at den – så vidt Danske Regioner er orienteret – ikke anvendes i regionerne.

Gennemgået specialuddannelse giver ret til betegnelsen 'specialuddannet sygeplejerske'.

Sundhedsstyrelsens Råd for Sygeplejerskers Videre- og Specialuddannelse har bl.a. til opgave at rådgive vedrørende behov for etablering af nye special- og videreuddannelser for sygeplejersker, herunder medvirke til at vurdere konkrete uddannelsesoplæg/-forslag (Kommissorium af den 28. april 2015).

Rådet drøfter på baggrund af indstilling fra fx interessenter m.v. behovet for nye specialuddannelser. Der er ikke truffet beslutning om at gennemføre nogle nye specialuddannelser på Rådets seneste møde den 12. maj 2016.

Det står regionerne og professionshøjskolerne frit for at oprette og udbyde nye former for videreuddannelse, hvis der vurderes at være behov herfor.